

## Практична допомога НАТО Україні

Під час Саміту НАТО в Уельсі, у вересні 2014 року, країни-члени Альянсу ухвалили комплексний, пристосований до конкретних потреб України, пакет заходів, спрямований на посилення спроможності країни забезпечувати власну безпеку. Пакет зосереджувався на чотирьох галузях: соціальна адаптація колишніх військовослужбовців; кіберзахист; логістика; командування, управління та комунікація. Також було вирішено надати допомогу Україні у реабілітації військовослужбовців, що зазнали поранень внаслідок бойових дій. Відтоді, для виконання завдань у п'яти зазначених пріоритетних галузях, було створено п'ять Цільових фондів, які вже діють.

### Цільовий фонд Україна-НАТО з питань логістики та стандартизації

**Провідні країни:** Чеська Республіка, Нідерланди, Польща. Виконавець проекту – Агентство НАТО з питань забезпечення, яке відповідатиме за управління коштами Цільового фонду.

**Додаткові внески (станом на 23 січня 2015):** Данія, Туреччина.

**Завдання:** сприяти реформуванню системи логістики в Україні та підвищенню рівня її оперативної сумісності з НАТО, головню шляхом впровадження стандартів НАТО щодо супроводу та управління процесом матеріально-технічного забезпечення та озброєння ЗСУ.

**Тривалість:** попередньо проект розраховано на дворічний термін. Кінцевим результатом має стати сертифікація системи логістики України.

### Цільовий фонд Україна-НАТО у галузі командування, управління, комунікації і комп'ютеризації (С4)

**Провідні країни:** Канада, Німеччина, Велика Британія. Виконавцем проекту буде Агентство НАТО з питань зв'язку та інформатизації (NCIA), яке, спільно з Відділом оборонних інвестицій, здійснюватиме управління коштами Цільового фонду С4.

**Країни, що забезпечують додаткові внески:** (станом на 23 січня 2015): Данія, Ісландія, Латвія, Литва, Туреччина.

**Завдання:** Цільовий фонд С4 має на меті допомогти Україні у модернізації національних структур та засобів С4, сприяти підвищенню рівня їхньої сумісності з відповідними структурами НАТО, щоб Україна могла краще забезпечувати власну безпеку та робити внесок в операції і навчання під проводом НАТО. У залежності від наявності коштів та з урахуванням пріоритетних галузей надання допомоги, які мають бути визначені в межах техніко-економічного обґрунтування проекту, практична допомога може включати: аналіз та практичне впровадження сучасної архітектури мережі С4, закупівлю обладнання і техніки С4, забезпечення сучасних засобів зв'язку та інформаційних технологій, а також навчання персоналу у цих галузях.

**Тривалість:** попередньо проект розраховано на дворічний термін.

### Цільовий фонд Україна-НАТО у галузі кіберзахисту

**Провідна країна:** Румунія, яку представлятиме провідна румунська державна компанія з великим досвідом у галузі кіберзахисту (RASIROM R.A.). Румунія є також виконавцем даного проекту.

**Додаткові внески:** (станом на 23 січня 2015 року): Албанія, Естонія, Угорщина, Португалія, Туреччина.

**Завдання:** допомогти Україні розвинути технічні можливості протистояння кіберзагрозам.

**У залежності від наявності коштів, допомога може включати створення Центру реагування на випадок кібернападів, для контролю ситуації у галузі кібербезпеки, а також створення лабораторій для розслідування випадків кібернападів. Проект також передбачає навчання персоналу у галузі використання цих технологій і обладнання, а також надання практичних рекомендацій щодо розробки політики у цій галузі.**

**Тривалість:** до 24 місяців.

### Цільовий фонд Україна-НАТО у галузі соціальної адаптації колишніх військовослужбовців

**Провідна країна:** Норвегія. Виконавцем проекту є Відділ НАТО з політичних питань та політики безпеки, який здійснюватиме управління коштами даного Цільового фонду.

**Додаткові внески:** (станом на 23 січня 2015 року): Хорватія, Греція, Люксембург, Португалія, Туреччина.

**Завдання:** проект спрямований на надання допомоги Міністерству оборони України у розробці сталої і ефективної програми соціальної адаптації військовослужбовців, які повертаються до цивільного способу життя.

**Допомога надаватиметься у вигляді експертних консультацій щодо розробки політики у даній галузі та**

**застосування передового досвіду країн НАТО. Проект є продовженням інших заходів соціальної адаптації, що нині виконуються Альянсом і фінансуються з цивільного бюджету НАТО.**

**Тривалість:** проект виконуватиметься протягом трьох років.

### Цільовий фонд Україна-НАТО з медичної реабілітації

**Провідна країна:** Болгарія. Виконання проекту здійснюватиме Агентство НАТО з питань забезпечення.

**Додаткові внески:** (станом на 23 січня 2015 року): Словаччина, Туреччина.

**Завдання:** проект спрямовано на надання пораненим українським військовослужбовцям адекватної медичної допомоги і реабілітації, а також на забезпечення місцевих українських медичних центрів належними засобами надання відповідних реабілітаційних послуг. У залежності від наявності коштів підтримка може надаватися у вигляді прямої медичної допомоги, фізіотерапевтичного та психологічного супроводу пацієнтів, будівництва, відновлення, ремонту та оснащення медичних закладів України, а також підвищення кваліфікації медичного персоналу України за відповідною спеціалізацією.

**Тривалість:** проект виконуватиметься протягом 24 місяців.

Відколи розпочалася криза Росія-Україна, набули розвитку і інші програми співпраці між Україною та НАТО. Відповідно до рішення, ухваленого на засіданні міністрів закордонних справ у квітні 2014 року, ці зусилля спрямовуються на підтримку оборонної реформи через програми розбудови та зміцнення інституційного потенціалу, а також на посилення цивільного контролю над збройними силами та пов'язаними з ними складовими загального сектора безпеки.

**Співпраця з Україною за програмою НАТО «Наука заради миру та безпеки» (НМБ)**

Від 17 грудня 2014 року співпраця з Україною за програмою НАТО «Наука заради миру та безпеки» включає 17 нових проектів, що базуються на пропозиціях української сторони і охоплюють широке коло питань, таких, як радіаційний захист, нанотехнології, датчики для безпілотних літальних апаратів (БЛА), хімічні, біологічні, радіологічні і ядерні (ХБРЯ) речовини, розумна енергетика, а також врегулювання конфліктів та захист прибережної зони.

На додаток, країни Альянсу зробили суттєві нові внески в реалізацію Програми професійного розвитку, яка слугує розбудові інституційного потенціалу і підтримці зусиль України, спрямованих на реформування її структур безпеки та оборони.

В результаті призупинення співпраці з Росією у рамках програми НАТО «Наука заради миру і безпеки» та подальшого перерозподілу коштів на користь науково-технічного співробітництва з Україною, бюджет, виділений на проекти співпраці з Україною за програмою НМБ лише на 2014 рік, сягнув 2,2 мільйона євро, а на період з 2014 до 2017 року орієнтовно складе до 10 мільйонів євро, що виведе Україну на перше місце серед бенефіціарів програми НАТО «Наука заради миру і безпеки».

**Програма удосконалення оборонної освіти (DEEP) в Україні**

Програму удосконалення оборонної освіти (DEEP) в Україні було започатковано у 2013 році і попередньо розраховано на трирічний термін. Дана програма, що адаптується з урахуванням потреб конкретної країни, є інструментом надання Альянсом дорадчої допомоги з питань створення, розбудови та реформування освітніх установ у безпековій, оборонній та військовій сферах. Два напрямки надання допомоги в межах цієї програми зорієнтовані на: викладацький склад (як навчати) та навчальні програми (чому навчати) для 8 ключових освітніх закладів у Києві, Львові, Харкові, Одесі та Житомирі.

Провідною країною в межах даної програми є Польща. Додаткові внески у нефінансовій та \ або фінансовій формі надають Канада, Чеська Республіка, Данія, Франція, Німеччина, Угорщина, Литва, Словаччина, Велика Британія та Сполучені Штати.

У 2014 році в НАТО було призначено спеціального радника з питань реформування військової освіти, який координує усі заходи допомоги, що надається Альянсом у цій галузі. З 2015 року програма включає також роботу з сержантським корпусом.

За своїм обсягом програма для України є найбільшою з усіх, що будь-коли виконувались з країною-партнером: (у 2014 році було проведено 40 заходів з залученням понад 30 фахівців НАТО та 150 представників викладацького складу з України; загальна кількість охопленої аудиторії сягнула майже 2000 осіб).

**Програма НАТО «Виховання доброчесності» (ВД) для України**

Починаючи з 2007 року, коли було впроваджено програму НАТО «Виховання доброчесності», Альянс та його країни-члени використовують її для надання допомоги Україні у підвищенні рівня доброчесності, прозорості й підзвітності у секторі безпеки та оборони та у зменшенні корупційних ризиків. У 2014 році кількість державних службовців та військових офіцерів з України, що взяли участь у заходах навчання та підготовки за програмою ВД зростає втричі. У 2015-2017 роках надання допомоги продовжуватиметься, у тому числі шляхом виконання спеціально адаптованих для потреб країни освітніх програм ВД, що зосереджуватимуться на підвищенні рівня обізнаності про корупцію як загрозу безпеці і на удосконаленні управління фінансовими та людськими ресурсами. На додаток, НАТО та провідні країни програми ВД організували та взяли участь у різноманітних зустрічах, у тому числі у Києві, з військовими аташе, представниками дипломатичних місій та міжнародних організацій в Україні, щоб обговорити питання щодо пропонованих видів допомоги, скоординувати заходи та запобігти дублюванню зусиль.

**Громадська дипломатія та стратегічна комунікація**

НАТО надає Україні дорадчу та фінансову підтримку з питань громадської дипломатії, роботи зі ЗМІ, стратегічної комунікації та спроможності протистояння російській пропаганді.

Зокрема, з 2014 року НАТО допомагає Українському кризовому медіа-центру та газеті «Київ пост» збирати фактологічні матеріали з окупованого Кримського півострова, а також зі сходу України. Відповідно до рішення, ухваленого в квітні 2014 року на засіданні міністрів закордонних справ, персонал Офісу зв'язку НАТО у Києві було підсилено сімома додатковими національними експертами з країн Альянсу. НАТО регулярно здійснює заходи підготовки для українських урядовців та активістів громадянського суспільства за дисциплінами з питань комунікації, у тому числі зі стратегічної комунікації та публічної політики.

**Програма НАТО з обміну даними про повітряну обстановку: співпраця з Україною**

Україна приєдналася до Програми НАТО з обміну даними про повітряну обстановку (ОДПО) в липні 2006 року. Дана програма має на меті зменшити кількість конфліктів у повітряному просторі двома шляхами: через мінімізацію кількості потенційних інцидентів порушення підвітряного простору вздовж спільних кордонів та оптимізацію спроможностей реагування на терористичні напади, що здійснюються з використанням цивільних літаків. Програма реалізується шляхом обміну обробленою інформацією про повітряну обстановку і сприяє взаємній поінформованості та прозорості щодо ситуації у відповідному повітряному просторі. Програма також допомагає Україні краще зрозуміти відповідні процедури НАТО і слугує цінним інструментом набуття нового досвіду.

Після офіційного затвердження та проведення заходів впровадження, з грудня 2008 року, за програмою ОДПО діє перше взаємне підключення – через Угорщину. Друге підключення, через Туреччину, діє з середини 2011 року.

Після виникнення кризи Росія-Україна та на запит української сторони інформація, що надається Альянсом про повітряну обстановку, охоплює ширший регіон.

**Програма Україна – НАТО у галузі професійного розвитку**

Започаткована у 2005 році, програма НАТО професійного розвитку для України сприятиме підвищенню кваліфікації чільних українських цивільних посадовців, маючи на меті забезпечити найбільш ефективне демократичне управління. У 2014 році бюджет Програми професійного розвитку для України було збільшено вдвічі завдяки внескам Великої Британії, яка є провідною країною, і Данії. До того ж Німеччина надіслала експертів, а Туреччина прийняла навчальні та освітні заходи у рамках програми. Заходи у рамках програми зосереджено на реформуванні Національної гвардії, захистові критичної інфраструктури і стратегічних комунікаціях.

**Управління громадської дипломатії НАТО - служба преси та ЗМІ****Тел.: +32(0)2 707 1010/1002****ел. адреса: moc@hq.nato.int****#NATO #DefMin**